

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra Helge. Et Digt (Danske Klassikere)

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Helge", i Oehlenschläger, Adam: *Helge*, udg. af Søren Baggesen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 182.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl06-shoot-idm140072288286176/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Helge

insulte: hvælvede. – *Hællhest*: spøgelseshest: – ikke fra nordisk mytologi, men fra senere overtro.
Jed: stormand, underkonge. – *Jordelus*: jordhule.
Kæfinkel: ædelsten. – *Kæmperad*: række af kæmper. – *kialt*: køligt. – *Kle-
verbladstænder*: støvler med udkæringer i skafferne. – *Knug, knupper*:
knop, knoppes. – *kryster*: kvaget.
Ledemod: lemmer. – *Lider*: bånd. – *Liu*: klæde. – *Lilversind*: liljestangel. –
Lusetand: mælkebøtte.
Maade (i til Maade): ulpas. – *Maag*: svogter. – *Maard*: jomfru. – *Marmelsten*:
marmorblokke. – *Midienat*: midnat. – *Mus*: mos.
Niding: asling. – *Noer*: spædbarn.
paluge: pjaltede. – *Pilt*: dreng.
qvagsom: vederkvægende. – *Qvide*: nød.
Rader: rækker. – *Ring*: ordet bruges i *Felge* om såvel fingerringe og arm-
ringe som krone. Konteksten angiver hvilken betydning der er tænkt
på.
Seid: trylledrik. – *silde*: sen. – *stunge*: synge. – *skatte*: betale skat til. – *skik-
ked sig til*: gav sig til. – *Skiald, giere Skiald*: yde gengæld. – *skielbenierede*:
med skællet hale. – *skielne*: skele, skelende. – *Skefte*: brødkorpe. –
Slegfred: elskerinde. – *Slegfredbarn*: uægtefødt barn. – *smekker*: slank og
snudig. – *Stang*: spyd. – *Stæuplanten*: korallen. – *Steile*: en lodret pæl
som brugtes ved henrettelser (slæppe på hjul og stejles). – *Swands*: hale.
– *Swanesang*: dødsang. – *Selevmar*: slør med sølvtråd.
tielde: udsmykke med tæppet. – *Tile*: gulv. – *Toft*: jordstykke omkring hus
eller gård. – *Tusindskien*: tusindfyld. – *wende*: to. – *Tæse*: hundhund.
ubehænde: klodset. – *Uliassnar*: dræbende sår. – *under O*: af sted.
Vænd: kvist. – *vær, blive vær*: blive opmærksom på. – *Væntreming*: barn
som trives dårligt. – *væne*: døbe. – *wildadig*: godgørende, nådig. – *vog*:
dræbte. – *wender*: bliver. – *Vua*: krog, ussel hytte.
Ædderkorn: gultkorn.
Oxmene: okserne.

Liste over mytologiske, sagnhistoriske og geografiske navne

Opfattelsen af den nordiske mytologi har ændret sig en del siden forrige
århundredes første halvdel. I denne liste er forklaringerne i overensstem-
melse med den opfattelse som rådede i O's samtid. Navne fra sagnkødsen

omkring Rolf er ikke medtaget her, da de er omtalt i efterskriften til udgaven.

Alf: gudsinder naturånd, knytter til aserne. – *Alrune*: navnet på spåkvinden i 'Julegildet' er O's opfindelse. Alrune var i folketroen navnet på roden af en plante som voksede under galgen, og som havde magiske egenskaber. – *Asgeiraxen*: den rige dronning Oluf hersker over. Næppe særlig fast geografisk placeret for O. – blot et rige hinsides Østersøen. – *As*: gud. Bruges ofte som præfix til et gudenavn: Asathot, Asamæret etc. – *Auckathot*: tilnavn til Thor.

Bifrost: regnbuen, broen fra Jorden til gudernes hjem. – *Bredablik*: den blide og fredelige Balders hus i gudernes bolig. – *Bretland*: England.

Einheria: en som tilhørte Odins følge af faldne kæmper. – *Einbia*: ifølge en nordisk myte den første kvinde.

Fifelfeld: egn i de norske fjelde. – *Folkvangur*: Freas hus i gudernes bolig. – *Freia*: kærlighedens gudinde. – *Frigga*: Odins hustru.

Heimdall: guden som vogtede Bifrost. Hanen var hans fugl. – *Hekla*: vulkan på Island, nedgang til dødsriget. – *Hel (Hela)*: herskerinden over det mørke dødsrige *Helheim*, hvortil de kom som ikke faldt i kamp. – *Herthas Ot*: Sjælland. – *Herhedal*: Sjælland. – *Hler*: egentlig en jette, men ofte identificeret med Ægir – af O. brugt som dennes tilnavn. – *Hiliskjalf*: Odins højsæde hvorfra han kunne overskue hele verden. – *Hul*: se Hel.

Jetter: i den nordiske mytologi er jetterne asernes modstandere.

Leire: det var på O's tid opfattelsen at de danske sagnkonger havde haft sæde i Lejre ved Roskilde Fjord. *Leiregaard* er så kongsgården i Lejre. –

Lindanes: Norges sydligste forbjerg. – *Lofu*: ægteskabets beskytterde. –

Loke: var af jettelægt, men færdedes som gud blandt aserne. For O. var han indbegrebet af svig og forræderi.

Maanegunn: ulv som forfølger månen og opsluger den ved Ragnarok. –

Midgaardsormen: en slange som i mytologien er knyttet til jetterne. Den omslynger jorden og er med som jorddelægger ved Ragnarok. –

Mimer: hos O. en visdomsgud. Egentlig en jette som sad under verdenstræet Ygdrasil og vogtede visdommens brønd. – *Mykilati*: tilnavn til sagnkongen Daa, betyder 'storladens eller stolts.

Natund: Helheims nordligste og uhyggeligste egn. – *Niffelheim*: tågeverdenen, den dybeste afdgrund i Helheim. – *Njord*: gud for vejrtig og søfart. – *Nomer*: skæbnegudiinder.

Odin: den fremmeste og viseste blandt de nordiske gader. Han lod de faldne helte hente fra slagmarkerne og bringe til Valhøi.